Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0145

Financijske aktivnosti Europske investicijske banke – godišnje izvješće za 2024.

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. srpnja 2025. o financijskim aktivnostima Europske investicijske banke – godišnje izvješće za 2024. (2024/2053(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji,

– uzimajući u obzir članke 15., 126., 174., 175., 177., 208., 209., 271., 308. i 309. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i Protokol br. 5 o Statutu Europske investicijske banke (EIB),

– uzimajući u obzir članke od 41. do 43. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,

– uzimajući u obzir izvješće o radu Grupe EIB-a za 2024. od 30. siječnja 2025. naslovljeno „Prioriteti za blagostanje” („Priorities for prosperity”),

– uzimajući u obzir izvješće EIB-a o ulaganjima za razdoblje 2024. – 2025. od 5. ožujka 2025. naslovljeno „Inovacije, integracija i pojednostavnjenje u Europi” („Innovation, integration and simplification in Europe”),

– uzimajući u obzir Strateški plan Grupe EIB-a za razdoblje 2024. – 2027. od 21. lipnja 2024.,

– uzimajući u obzir Operativni plan Grupe EIB-a za razdoblje 2024. – 2026. od 9. veljače 2024. i Operativni plan Grupe EIB-a za razdoblje 2025. – 2027. od 30. siječnja 2025.,

– uzimajući u obzir preispitivanje okvira adekvatnosti kapitala multilateralnih razvojnih banaka („preispitivanje OAK-a”) koju je naručila skupina G20,

– uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU) 2025/504 od 11. ožujka 2025. o izmjeni Protokola br. 5 o Statutu Europske investicijske banke[1],

– uzimajući u obzir odluku Upravnog vijeća EIB-a od 21. ožujka 2025.,

– uzimajući u obzir dokument od 13. listopada 2021. naslovljen „Usmjerenost EIB-a na koheziju za razdoblje 2021. – 2027.” („EIB Cohesion Orientation 2021 – 2027”),

– uzimajući u obzir pokretanje EIB-ove inicijative europskih tehnoloških predvodnika (ETCI) 13. veljače 2023.,

– uzimajući u obzir treće godišnje izvješće Grupe EIB-a o aktivnostima Grupe EIB-a u kohezijskim regijama EU-a od 15. srpnja 2024.,

– uzimajući u obzir EIB-ov dokument od 2. veljače 2022. naslovljen „Okolišni i socijalni standardi”,

– uzimajući u obzir izvješće o napretku Plana djelovanja klimatske banke Grupe EIB-a za 2023. od 25. srpnja 2024.,

– uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava,

– uzimajući u obzir glavne rezultate analize Grupe EIB-a i savjetovanja s dionicima predstavljene 18. srpnja 2024. na seminaru EIB-a o stanovanju,

– uzimajući u obzir priopćenje EIB-a za medije od 6. ožujka 2025. naslovljeno „Europska komisija i Grupa EIB-a postavljaju temelje za novu paneuropsku platformu za ulaganja za priuštivo i održivo stanovanje” („European Commission and EIB group lay foundations for a new pan-European investment platform for affordable and sustainable housing”),

– uzimajući u obzir pismo predsjednice EIB-a Nadije Calviño čelnicima EU-a od 4. ožujka 2025.,

– uzimajući u obzir Akcijski plan Grupe EIB-a za sigurnosnu i obrambenu industriju predstavljen 12. travnja 2024. na sastanku Vijeća za ekonomske i financijske poslove u Luxembourgu,

– uzimajući u obzir ažurirani EIB-ov popis prihvatljivosti, isključenih aktivnosti i isključenih sektora od 14. srpnja 2022.,

– uzimajući u obzir izvješće EIB-a o globalnom učinku za razdoblje 2023. – 2024. od 13. lipnja 2024.,

---

[1] SL L, 2025/504, 14.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– uzimajući u obzir Trostrani sporazum između Europske komisije, Europskog revizorskog suda i Europske investicijske banke, potpisan 11. studenoga 2021.,

– uzimajući u obzir postupke pritužbenog mehanizma Grupe EIB-a od 13. studenoga 2018.,

– uzimajući u obzir dokument od 14. listopada 2024. naslovljen „Raznolikost, pravednost i uključivost u Grupi EIB-a” („Diversity, Equity and Inclusion at the EIB Group”),

– uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja naslovljenu „Povećanje europske dodane vrijednosti u dobu globalnih izazova: Pregled cijene nedjelovanja na europskoj razini, 2022. – 2032.” objavljenu u veljači 2023.,

– uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 1. prosinca 2021. naslovljenu „Global Gateway” (JOIN(2021)0030),

– uzimajući u obzir studiju Europske komisije naslovljenu „Pristup financiranju vlasničkim kapitalom za europske MSP-ove u području obrane” objavljenu 11. siječnja 2024.[1],

– uzimajući u obzir izvješće Enrica Lette od 17. travnja 2024. naslovljeno „Više od tržišta” („Much more than a market”),

– uzimajući u obzir izvješće Christiana Noyera od 25. travnja 2024. naslovljeno „Razvoj europskih tržišta kapitala radi financiranja budućnosti” („Developing European capital markets to finance the future”),

– uzimajući u obzir izvješće Marija Draghija od 9. rujna 2024. naslovljeno „Budućnost europske konkurentnosti” („The future of European competitiveness”),

– uzimajući u obzir izvješće Saulija Niinistöa od 30. listopada 2024. naslovljeno „Sigurniji zajedno – jačanje europske civilne i vojne spremnosti i pripravnosti” („Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness”),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 29. siječnja 2025. naslovljenu „Kompas konkurentnosti za EU” (COM(2025)0030),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. veljače 2025. naslovljenu „Program rada Komisije za 2025.” (COM(2025)0045),

---

[1] Europska komisija: Glavna uprava za obrambenu industriju i svemir, *Pristup financiranju vlasničkim kapitalom za MSP-ove u području europske obrane*, Ured za publikacije Europske unije, 2024., https://data.europa.eu/doi/10.2889/698738.

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. veljače 2025. naslovljenu „Put prema sljedećem višegodišnjem financijskom okviru” (COM(2025)0046),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. veljače 2025. naslovljenu „Plan za čistu industriju: zajednički plan za dekarbonizaciju i konkurentnost” (COM(2025)0085),

– uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 26. veljače 2025. naslovljenu „Akcijski plan za priuštivu energiju: Oslobađanje stvarne vrijednosti naše energetske unije za osiguravanje cjenovno pristupačne, učinkovite i čiste energije za sve Europljane” („Action Plan for Affordable Energy: Unlocking the true value of our Energy Union to secure affordable, efficient and clean energy for all Europeans”) (COM(2025)0079),

– uzimajući u obzir izjavu za medije predsjednice Komisije, Ursule von der Leyen, od 4. ožujka 2025. o obrambenom paketu (plan „ReArm Europe”),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. ožujka 2025. naslovljenu „Unija za štednju i ulaganja – Strategija za povećanje bogatstva građana i gospodarske konkurentnosti EU-a” (COM(2025)0124),

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost[1],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017[2],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009[3],

---

1 SL L 57, 18.2.2021., str. 17., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

2 SL L 107, 26.3.2021., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.

3 SL L 209, 14.6.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju[1],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1229 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. srpnja 2021. o instrumentu za kreditiranje u javnom sektoru u okviru mehanizma za pravednu tranziciju[2],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/795 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Platforme za strateške tehnologije za Europu[3]

– uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2025. o izmjeni uredaba (EU) 2015/1017, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695 i (EU) 2021/1153 u pogledu povećanja učinkovitosti jamstva EU-a na temelju Uredbe (EU) 2021/523 i pojednostavnjenja zahtjeva za izvješćivanje (COM(2025)0084),

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2025. o Bijeloj knjizi o budućnosti europske obrane[4],

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora za proračune,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A10-0112/2025),

A. budući da Grupa EIB-a uključuje EIB i Europski investicijski fond (EIF); budući da je EIB, u potpunom vlasništvu država članica, najveća multilateralna financijska institucija u svijetu koja djeluje na međunarodnim tržištima kapitala i nudi konkurentne i povoljne uvjete kako bi doprinijela postizanju ciljeva EU-a te podržala politike i projekte EU-a unutar i izvan Unije, u skladu s člankom 309. UFEU-a; budući da je EIF u vlasništvu EIB-a (59,8 %), EU-a (29,7 %) i financijskih institucija (10,5 %) iz država članica, Ujedinjene Kraljevine i Turske;

B. budući da bilanca Grupe EIB-a iznosi gotovo 600 milijardi EUR; budući da EIB navodi da su njegova ukupna ulaganja 2024. dosegnula rekordnu razinu od 88,8 milijardi EUR, od čega se 50,7 milijardi EUR odnosilo na klimu i okoliš, 16,2 milijarde na mala i srednja poduzeća te poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, 14,4 milijarde EUR na digitalizaciju i tehnološke inovacije te 1 milijarda EUR na poboljšanje europske sigurnosti i obrane; budući

---

1 SL L 231, 30.6.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
2 SL L 274, 30.7.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj.
3 SL L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.
4 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0034.

da je omjer financijske poluge EIB-a povećan na 290 %, čime se EIB-u pruža dodatni prostor za ulaganje i podupiranje postizanja ciljeva EU-a te podupiranje politika EU-a; budući da se očekuje da će se ukupna ulaganja Grupe EIB-a 2025. povećati na 95 milijardi EUR;

C. budući da EIB održava čvrste financijske temelje i ima rejting AAA, temelj njegove financijske vjerodostojnosti i sposobnosti kreditiranja, što je ključno za očuvanje povjerenja ulagača i osiguravanje niskih troškova zaduživanja;

D. budući da EIB podupire politike i projekte EU-a te da je glavni provedbeni partner odgovoran za korištenje mandata i jamstava proračuna EU-a, čime se mobiliziraju velika javna i privatna ulaganja; budući da EIB navodi da je otprilike 90 % njegovih godišnjih ulaganja namijenjeno projektima unutar EU-a, a 10 % se odnosi na ulaganja izvan EU-a;

E. budući da je EIF, kao dio Grupe EIB-a, subjekt specijaliziran za podupiranje ciljeva politike EU-a, među ostalim u područjima poduzetništva, otvaranja radnih mjesta i gospodarske kohezije, te ima ključnu ulogu u podupiranju malih i srednjih poduzeća poboljšanjem njihova pristupa financijskim tržištima, od poduzetničkog kapitala do mikrofinanciranja; ističe činjenicu da Grupa EIB-a podupire poduzeća u svim fazama razvoja;

F. budući da se procjenjuje da je od lipnja 2024. InvestEU mobilizirao oko 280 milijardi EUR dodatnih ulaganja, od čega 201 milijarda EUR potječe iz privatnog sektora; budući da je omotnica programa InvestEU gotovo iscrpljena;

G. budući da se u najnovijim izvješćima o budućnosti EU-a traži jačanje konkurentnosti i produktivnosti EU-a, naglašava ključna uloga integracije tržišta i ističe potreba za ubrzanjem javnih i privatnih ulaganja kako bi se izgradila snažnija, sigurnija, autonomnija i pravednija Europa;

H. budući da se u Draghijevu izvješću o konkurentnosti Europe procjenjuje da će ukupne potrebe za dodatnim ulaganjima u Europi do 2030. iznositi 750 – 800 milijardi EUR godišnje; budući da Grupa EIB-a ima ključnu ulogu u premošćivanju jaza zahvaljujući vlastitim kapacitetima za kreditiranje i privlačenju privatnog kapitala za financiranje tih potreba za ulaganjima;

I. budući da, prema Draghijevu izvješću, poduzeća iz EU-a troše manje na istraživanje i inovacije nego poduzeća u SAD-u, a Europa i dalje ne uspijeva komercijalizirati istraživanja i inovacije, posebno u sektorima kao što su biotehnologija, umjetna inteligencija i obnovljiva energija, zbog malih razmjera i nedovršenosti jedinstvenog tržišta, bankovne unije i unije tržišta kapitala; budući da je u Draghijevu izvješću istaknuto da je 2023. razlika u produktivnosti između EU-a i SAD-a iznosila 30 % te je navedeno da je glavni čimbenik koji je uzrokovao taj jaz činjenica da je Europa uz

digitalnu revoluciju, koju pokreću internet i povezano povećanje produktivnosti, pri čemu su samo 4 od 50 vodećih tehnoloških poduzeća u svijetu europska;

J. budući da se u Lettinu izvješću procjenjuje da se 300 milijardi EUR europske štednje ne ulaže u Europu, već uglavnom u Sjedinjene Američke Države, zbog nepostojanja integrirane unije tržišta kapitala; budući da predsjednica Europske središnje banke procjenjuje da bi poduzeća u EU-u mogla prikupiti financiranja od otprilike 470 milijardi EUR godišnje s tržišta kapitala ako se unija tržišta kapitala dovrši[1]; budući da Služba Europskog parlamenta za istraživanja procjenjuje potencijalne dugoročne koristi od potpuno integriranog i učinkovitije reguliranog financijskog tržišta EU-a u vrijednosti do 159 milijardi EUR godišnje, kao i koristi od daljnjeg napretka u integraciji bankarskog sektora EU-a u vrijednosti do 114 milijardi EUR godišnje;

K. budući da bi poslovanje EIB-a trebalo doprinijeti postizanju klimatske neutralnosti najkasnije do 2050., u skladu s Pariškim sporazumom i UN-ovim ciljevima održivog razvoja, te podupirati provedbu europskog stupa socijalnih prava; budući da se EIB sam profilirao kao klimatska banka EU-a, s obzirom na ulaganja potrebna za ostvarenje pravedne zelene tranzicije; budući da Komisija procjenjuje da EU treba povećati svoja godišnja ulaganja u energetiku, industrijske inovacije i rast te prometne sustave za oko 480 milijardi EUR u usporedbi s prethodnim desetljećem[2];

L. budući da, s obzirom na postojeće geopolitičko okruženje, razvoj europske obrambene tehnološke i industrijske baze ima sve važniju ulogu na unutarnjem tržištu; budući da se u Bijeloj knjizi Komisije o budućnosti europske obrane navodi da su potrebna dodatna ulaganja u obrambeni sektor u iznosu od 800 milijardi EUR tijekom četverogodišnjeg razdoblja; budući da je EIB najavio da će udvostručiti financiranje za sigurnost i obranu s 1 milijarde EUR 2024. na 2 milijarde EUR 2025., uz istodobno održavanje kreditnog rejtinga „AAA”;

M. budući da su cijene stanovanja u EU-u između 2015. i 2023. u prosjeku porasle za 48 %, a stambena kriza pogađa gotovo cijelu Europu i sve više utječe na srednju klasu, a ne samo na najranjivije; budući da podaci EIB-a upućuju na potrebu za izgradnjom 1,5 milijuna novih domova godišnje i obnovom dodatnih pet milijuna domova, za što su potrebna ulaganja u iznosu od 300 do 400 milijardi EUR godišnje; budući da je stambeni sektor područje od općeg interesa, ali su se javna ulaganja u njega smanjila, zbog čega su kontinuirana ulaganja EIB-a ključna za taj sektor; budući da se

---

1 Uvodne napomene predsjednice von der Leyen na zajedničkoj konferenciji za medije s predsjednikom Michelom nakon izvanrednog sastanka Europskog vijeća 18. travnja 2024.

2 Plan za čistu industriju: zajednički plan za dekarbonizaciju i konkurentnost (COM(2025)0085).

novim akcijskim planom EIB-a predviđaju ulaganja u iznosu od 10 milijardi EUR tijekom sljedeće dvije godine;

N. budući da je globalni EIB-ov instrument za kreditiranje (EIB Global), pokrenut 2022., od ključne važnosti za položaj Europe u svijetu; budući da se očekuje da će EIB Global omogućiti najmanje trećinu od 300 milijardi EUR ulaganja koja se nastoje ostvariti u okviru strategije Global Gateway do kraja 2027.;

O. budući da je Parlament u više navrata pozivao na sklapanje međuinstitucijskog sporazuma između Parlamenta i EIB-a; budući da je Parlament potpisao sporazume s raznim tijelima EU-a; budući da Parlament i EIB već dugo blisko surađuju, uključujući interakciju i dijalog o zakonodavnim i nezakonodavnim pitanjima;

Opće napomene

1. cijeni spremnost EIB-a na prilagodbu promjenjivim zahtjevima politike EU-a, pri čemu poštuje svoje dugoročne ciljeve; pozdravlja strateški plan Grupe EIB-a za razdoblje 2024. – 2027., koji odražava političke prioritete EU-a; ističe da je u Strateškom planu utvrđeno sljedećih osam prioritetnih područja: uloga EIB-a kao klimatske banke, digitalizacija i uvođenje novih tehnologija, sigurnosna i obrambena industrija, moderna kohezijska politika, poljoprivreda i biogospodarstvo, europska socijalna infrastruktura, ulaganja s velikim učinkom izvan EU-a i unija tržišta kapitala;

2. ističe hitan zahtjev EIB-u da preuzme još veću ulogu u premošćivanju investicijskog jaza u Europi, koji je Mario Draghi procijenio na 800 milijardi EUR, od čega je 450 milijardi EUR potrebno samo za energetsku tranziciju; poziva Komisiju i EIB da u potpunosti iskoriste potencijal EIB-a za pružanje financijske potpore zajedničkim prioritetima EU-a i da ispune svoju ključnu ulogu u poticanju potrebnih ulaganja za pravedan i uključiv održivi rast, uz istodobno maksimalno povećanje inovativnosti u ključnim područjima politika EU-a; traži da se doprinos Grupe EIB-a dodatno poveća u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru, posebno s pomoću financijskih instrumenata i proračunskih jamstava koji su se pokazali vrlo učinkovitima u promicanju ključnih ciljeva politika EU-a; apelira na države članice da dodjelom mandata EIB-u i mogućim povećanjem kapitala osiguraju dostatna sredstva u tu svrhu, čime bi se EIB-u omogućilo da mobilizira ulaganja kojima se zaista zadovoljavaju paneuropske potrebe i jača važnost EU-a kao globalnog aktera; podsjeća da je cilj nove Komisije da bude „Komisija koja ulaže”;

3. naglašava da EIB-ov rejting „AAA” bitan adut koji se, zbog te ključne važnosti, mora održati; potiče sve relevantne aktere da pri prilagodbi kreditne politike i mandata EIB-a zaštite i zajamče taj rejting; ističe da se rejting, među ostalim čimbenicima, temelji na stabilnom kapitalnom položaju, izvrsnoj kvaliteti imovine i uspješnosti, kreditnoj sposobnosti država članica kao krajnjih jamca i činjenici da

EIB reagira na ciljeve politike EU-a; napominje da uz solidan rejting „AAA” i snažan okvir za upravljanje rizicima Grupa EIB-a ima financijsku snagu potrebnu za stalno povećanje godišnjih ulaganja; ističe činjenicu da rejting i financijski položaj EIB-a također omogućuju EIB-u da osigura povoljne uvjete financiranja za projekte od javnog interesa u usporedbi s privatnim komercijalnim bankama, osiguravajući sigurnost i troškovnu učinkovitost, te mu omogućuju da apsorbira potencijalne fluktuacije u povratu, zadrži povjerenje ulagača i ograniči troškove zaduživanja; ističe da bi EIB trebao u većoj mjeri iskoristiti svoj povlašteni status kako bi preuzeo veći rizik u financiranju europskih javnih dobara i strateških ulaganja; prima na znanje odluku Vijeća guvernera EIB-a o povećanju ograničenja omjera financijske poluge EIB-a s 250 % na 290 %; naglašava da bi EIB trebao na odgovarajući način prilagoditi svoju intervenciju kako bi osigurao da ne istiskuje privatna ulaganja;

4. napominje da se obujam ulaganja EIB-a u odnosu na BDP među europskim zemljama kreće od 0,1 %[1] do 1,4 % za 2024.; poziva Grupu EIB-a da osigura ravnomjernije geografsko raspoređivanje ulaganja kako bi se ostvario najveći mogući učinak u svim regijama EU-a i tako promicao kohezivan i uključiv rast u cijelom EU-u, s posebnim osvrtom na slabije zastupljena i manje razvijena područja; poziva EIB da obrati posebnu pozornost na planove ulaganja usmjerene na smanjenje jaza između razvijenijih regija i otočnih područja EU-a, unutarnjih područja, najudaljenijih regija, gospodarski siromašnih područja i svih dijelova EU-a koji su u nepovoljnom položaju zbog prirodnih čimbenika;

5. naglašava potrebu za pojednostavnjenjem, racionalizacijom, optimizacijom i konsolidacijom sadašnjih i budućih postupaka i mandata EIB-a kako bi se poboljšale sinergije, djelotvornost i učinkovitost; predlaže razvoj i uvođenje jedinstvenog pravilnika, s ujednačenim skupom financijskih pravila, koji bi služio kao jedinstveni okvir za mnoge programe EU-a i pojednostavnio provedbu za partnere, čime bi se doprinijelo poboljšanju poslovanja EIB-a;

6. naglašava da je važno smanjiti administrativno opterećenje i troškove izvješćivanja, kao i pojednostavniti postupke za projekte koje financira EIB, posebno za mala i srednja poduzeća i manje inicijative koje se temelje na inovacijama; ističe da bi pojednostavnjeni postupak mogao povećati učinak i sposobnost reagiranja EIB-a; u tom pogledu podržava uspostavu jedinstvenih kontaktnih točaka kako bi se ponudila koordinirana financijska potpora i tehničke smjernice;

7. prima na znanje predanost EIB-a reformama kako bi se skratilo vrijeme potrebno za odobravanje financiranja, s ciljem smanjenja od 30 % do kraja 2024. i smanjenja od 50 % u razdoblju od 2024. do

---

[1] Najniži postotak zabilježen je u Irskoj, Latviji i Mađarskoj.

2026.; napominje da se provedba tih reformi ubrzava kako bi se smanjila birokracija, povećale sinergije unutar Grupe, automatizirali i racionalizirali unutarnji postupci i poboljšala troškovna učinkovitost; poziva Komisiju i EIB da dodatno procijene kako se može ubrzati EIB-ov ulazak na tržište te da pojednostavne financijske mandate bez ugrožavanja revizijskih standarda ili transparentnosti; poziva EIB da uloži veće napore u digitalizaciju poslovanja;

Premošćivanje investicijskog jaza i poticanje konkurentnosti

8. naglašava važnu ulogu Grupe EIB-a kao paneuropskog i međunarodnog tijela za ulaganja u mobilizaciji javnog i privatnog financiranja za prioritete EU-a i u podupiranju država članica u financiranju ključnih i strateških ulaganja te ciljeva politike EU-a;

9. međutim, podsjeća da je poslovanje EIB-a po prirodi ograničeno i da može imati samo potpornu ulogu u rješavanju znatnog investicijskog jaza; ponavlja da bi integriranija ekonomska i monetarna unija, ojačana gospodarska struktura i učinkovita koordinacija doprinijele poslovanju EIB-a; stoga traži brz i znatan napredak u pogledu unije tržišta kapitala, posebno konkretnim koracima u vezi s nedavno pokrenutom unijom štednje i ulaganja, dovršetkom bankovne unije, kao i, prema potrebi, uspostavom investicijskih instrumenata i alata na razini EU-a osmišljenih kako bi se troškovi za porezne obveznike EU-a sveli na najmanju moguću mjeru i kako bi se maksimalno povećala učinkovitost u pružanju europskih javnih dobara;

10. potvrđuje da su integriranija tržišta kapitala i dublje jedinstveno tržište također važni temelji za poslovanje EIB-a; podržava strateški plan EIB-a kojim se unija tržišta kapitala stavlja među prioritete; smatra da će primjereno dovršena unija štednje i ulaganja koristiti potrošačima i malim i srednjim poduzećima jer će nuditi mogućnosti ulaganja s visokim povratom u realno gospodarstvo te će u konačnici ojačati tržište poduzetničkog kapitala, koje se smatra rizičnijim od drugih oblika ulaganja, olakšavanjem pristupa raznovrsnijim izvorima financiranja; ističe da bi svaki relevantni europski javni akter trebao doprinositi uniji štednje i ulaganja te podržava spremnost EIB-a da pokrene pilot-projekte i druge konkretne inicijative u tom području;

11. poziva Komisiju i Grupu EIB-a da ulože više napora za ostvarivanje programa Kompasa konkurentnosti i unije štednje i ulaganja mobilizacijom privatnog kapitala za produktivna ulaganja, podupiranjem inovacija tijekom cijelog životnog ciklusa poduzeća, financiranjem poduzetničkog kapitala i rizičnijim financiranjem vlasničkog kapitala za rastuća i *start-up* poduzeća; ističe da se rizičniji instrumenti, kao što su vlasnički i poduzetnički dug, moraju upotrebljavati uz jasne okvire rizika i mjerljive pokazatelje uspješnosti; potiče EIB da poveća financiranje za poduzeća u vlasništvu žena;

12. prepoznaje središnju ulogu malih i srednjih poduzeća kao okosnice europskog gospodarstva u poticanju gospodarskog rasta i inovacija, otvaranju radnih mjesta i promicanju teritorijalne kohezije; u tom pogledu podsjeća da u EU-u ima 24 milijuna malih i srednjih poduzeća te da oni čine 99 % svih poduzeća, omogućuju oko dvije trećine svih radnih mjesta i ostvaruju više od 50 % ukupne dodane vrijednosti koju proizvode poduzeća u EU-u; naglašava da je potpora malim i srednjim poduzećima jedan od ključnih ciljeva Grupe EIB-a i da bolji pristup kreditima, stvaranje prilagođenih financijskih instrumenata i ciljana ulaganja u mala i srednja poduzeća mogu imati dalekosežan pozitivan učinak jer doprinose gospodarskoj otpornosti Unije, konkurentnosti lokalnih proizvodnih lanaca te digitalnoj i održivoj tranziciji u regionalnim gospodarstvima;

13. potiče EIB da zadrži i ojača ulogu u olakšavanju pristupa financiranju za mala i srednja poduzeća te za *start-up* poduzeća, koja često nailaze na prepreke kad traže financiranje od tradicionalnih financijskih institucija, pružanjem ciljanog financiranja kako bi se osiguralo da imaju dovoljne količine sredstava za rast i napredak; ističe da se mala i srednja poduzeća i dalje suočavaju s izazovima zbog visokih kamatnih stopa te cijena sirovina i energije;

14. podržava ulogu EIF-a u financiranju rastućih i *start-up* poduzeća u Europi, među ostalim putem njegovih aktivnosti na europskom tržištu poduzetničkog kapitala; naglašava da instrumenti EIF-a moraju ostati lako dostupni manjim podnositeljima zahtjeva te poziva EIF da u skladu s time pojednostavni svoje postupke podnošenja zahtjeva; traži povećanje proračuna EIF-a namijenjenog ekosustavu poduzetničkog kapitala EU-a, u skladu s preporukom iz Draghijeva izvješća; također traži uvođenje jamstava za prvi gubitak i konvertibilnih instrumenata usmjerenih na rastuća i *start-up* poduzeća;

15. ističe da Grupa EIB-a najviše doprinosi razvoju europskog ekosustava poduzetničkog kapitala i privatnog vlasničkog kapitala, ali napominje da treba činiti više za potporu europskim inovacijama kako bi se *start-up* poduzećima pružilo više mogućnosti za rast i pristup financiranju tijekom njihova životnog ciklusa; napominje da, iako udio privatnih ulaganja već dolazi kroz fondove poduzetničkog kapitala, on nije dovoljan i nije ravnomjerno raspoređen među državama članicama; ističe da bi unija tržišta kapitala mogla pomoći u rješavanju te neravnoteže i poboljšati pristup financiranju u svim državama članicama;

16. naglašava da se pokazalo da su instrumenti za smanjenje rizika i proračunska jamstva koje pruža EU moćna sredstva; smatra da bi se smanjenje rizika trebalo nastaviti učinkovito, posebno za ulaganja u inovativne i strateške sektore; zabrinut je zbog toga što bi, prema privremenoj evaluaciji programa InvestEU, bez povećanja proračunskih sredstava omotnice za mnoge financijske proizvode mogle biti iscrpljene do kraja 2025.; u tom pogledu podržava

prijedlog Komisije od 26. veljače 2025. o osiguravanju dodatnih sredstava za program InvestEU; traži da se financiranje u okviru programa InvestEU geografski ravnomjerno rasporedi, posebno u pogledu manjih država članica;

17. podsjeća da se proračunska jamstva EU-a temelje na sredstvima poreznih obveznika i da bi neispunjavanje obveza u vezi s projektima koje podupire EIB moglo izravno utjecati na proračun EU-a;

18. podržava kontinuirano širenje EIB-ove mreže europskih razvojnih banaka i drugih međunarodnih financijskih institucija kako bi se dodatno potaknula javna i privatna ulaganja te osigurala široka geografska i sektorska pokrivenost; podsjeća da EIB provodi 75 % programa InvestEU; traži da se u okviru komponente financijskog instrumenta Europskog fonda za konkurentnost iskoristi stručno znanje nacionalnih razvojnih banaka i institucija, posebno njihova znanja o lokalnim i regionalnim akterima; u tom pogledu traži da se dodatno istraže mogućnosti kombiniranja instrumenata EIB-a i nacionalnih razvojnih banaka i institucija kako bi se osiguralo da se takvim instrumentima ne ugrožavaju sredstva koja su već namijenjena nacionalnim razvojnim bankama i institucijama;

19. poziva EIB da poveća svoje povlaštene zajmove lokalnim i nacionalnim financijskim posrednicima, uključujući konzorcije za kreditna jamstva, institucije za mikrofinanciranje, etičke banke i kolektivna tijela za jamstva, koji rade na olakšavanju pristupa kreditiranju za mala i srednja poduzeća, s posebnim naglaskom na ruralnim područjima, područjima u unutrašnjosti i otočnim područjima, najudaljenijim regijama i područjima koja prolaze kroz gospodarsku i ekološku tranziciju;

Učvršćivanje uloge EIB-a kao klimatske banke EU-a

20. prepoznaje ulogu EIB-a kao klimatske banke i njegovo usklađivanje s okvirom EU-a za održivo financiranje, uključujući, prema potrebi, integraciju kriterija taksonomije[1], podupiranje tranzicije osiguravanjem financiranja održivih i čistih tehnologija te podupiranje nastojanja Unije za dekarbonizaciju gospodarstva EU-a; podsjeća da financijski tokovi EIB-a moraju biti usklađeni s ciljem klimatske neutralnosti EU-a do 2050. i klimatskim ciljevima za 2030.; napominje da su svi korporativni klijenti financiranja EIB-a ugovorno

[1] Europska investicijska banka, *Klimatska politika i okolišna održivost Europske investicijske banke – Popis prihvatljivih sektora i kriteriji prihvatljivosti* („European Investment Bank Climate Action and Environmental Sustainability– List of eligible sectors and eligibility criteria”), 2024.

obvezni objaviti vjerodostojnu strategiju za usklađivanje s Pariškim sporazumom („planovi dekarbonizacije”)[1];

21. pozdravlja ulaganja EIB-a u klimu i okoliš, koja su 2024. ukupno iznosila 50,7 milijardi EUR, čime je premašen cilj da se najmanje 50 % ukupnog financiranja usmjeri na djelovanje u području klime i okolišnu održivost; poziva EIB da zadrži svoje ambiciozne ciljeve, naglašavajući pritom da ta obveza povećava konkurentnost, energetsku sigurnost i industrijsku otpornost Unije;

22. podsjeća da zelena tranzicija mora biti uključiva, pravedna i konkurentna te da zelena ulaganja moraju biti održiva; stoga očekuje od EIB-a da iskoristi svoje zajmove, financijske instrumente, tehničku pomoć i savjetodavne usluge kako bi se pružila potpora građanima i poduzećima suočenima sa socioekonomskim izazovima koji su nastali zbog nastojanja da postignu klimatsku neutralnost do 2050.; naglašava da treba podupirati industrijsko restrukturiranje, prekvalificiranje radne snage i stvaranje novih mogućnosti zapošljavanja u pogođenim regijama; poziva EIB da podupre projekte kojima se osiguravaju priuštiva obnovljiva energija, stanovanje i javne usluge, inicijative pod vodstvom zajednice, kao i male projekte koji su u prvom redu usmjereni na borbu protiv energetskog siromaštva;

23. podržava ulaganja EIB-a u obnovljivu energiju, energetsku učinkovitost, interkonekcijske vodove te elektroenergetske mreže i skladištenje, uključujući njegovu potporu planu REPowerEU; naglašava važnost usmjeravanja na projekte s velikim gospodarskim učinkom i mjerljivim koristima za klimu; poziva EIB da preuzme ulogu u mobilizaciji privatnog kapitala za ulaganja u mrežu radi potpore smanjenju cijena energije; posebno skreće pozornost na povećana ulaganja u tehnologije u nastajanju za elektrifikaciju i dekarbonizaciju industrije i prepoznaje njihovu ulogu u podupiranju prelaska na klimatsku neutralnost smanjenjem emisija iz industrijskih sektora u kojima je teško smanjiti emisije te istovremeno izražava zabrinutost zbog njihova mogućeg učinka na opskrbu vodom u određenim regijama;

24. naglašava da je važno riješiti problem visokih troškova energije u EU-u kako bi se povećala konkurentnost europskih poduzeća; ističe da je stabilna opskrba energijom po konkurentnim cijenama jedan od temelja uspješne industrijske politike; poziva Grupu EIB-a da pruži potporu posebno malim i srednjim poduzećima koja su pod pritiskom zbog energetskih troškova, među ostalim ciljanim financiranjem i savjetodavnim uslugama radi poboljšanja energetske učinkovitosti i

---

[1] Grupa Europske investicijske banke, *Okvir za usklađivanje s Pariškim sporazumom – niske emisije ugljika* („Paris Alignment Framework – Low carbon”), *verzija 1.1.*, 2023.; Grupa Europske investicijske banke, *Plan Grupe EIB-a za klimatsku banku za razdoblje 2021. – 2025.* („EIB Group Climate Bank Roadmap 2021 – 2025”), studeni 2020.

otpornosti; poziva EIB da nastavi podupirati energetski intenzivne industrije kako bi se osiguralo da se taj izrazito strateški važan sektor može uspješno nositi s energetskom tranzicijom;

25. prima na znanje ulogu unutarnjeg nadzora koju provodi Revizijski odbor EIB-a; ističe da se vanjski bonitetni nadzor ne provodi u skladu s međunarodno prihvaćenim nadzornim standardima, osim u području upravljanja likvidnošću; potiče svoje Vijeće guvernera da, s obzirom na veličinu, složenost i posebnosti poslovnog modela EIB-a, uspostavi odgovarajuće mehanizme za usklađivanje s najvišim standardima vanjskog bonitetnog nadzora, uzimajući pritom u obzir potrebne prilagodbe koje proizlaze iz jedinstvenog poslovnog modela EIB-a;

26. napominje da bi u svijetu prepunom neizvjesnosti, ulaganja trebala biti usmjerena na pripravnost EU-a za suočavanje sa šokovima; naglašava potrebu za povećanim ulaganjima u prilagodbu klimatskim promjenama i otpornost na njih; potiče daljnja istraživanja i razvoj, među ostalim inovativnih tehnologija, kako bismo bili spremni za klimatske promjene; traži da se poboljša pristup financiranju za mala i srednja poduzeća u području inovativnih zelenih tehnologija; podsjeća da se čistom tehnologijom jača suverenitet EU-a i da je ona ključna za konkurentnost, ali da joj zbog zelene premije ipak prijete još veći izazovi kada je riječ o financiranju u odnosu na postojeće tehnologije; ističe da se u Draghijevu izvješću traži više programa javnih jamstava i protujamstava kako bi se pokrili rizici ulaganja u projekte proizvodnje čistih tehnologija;

27. podsjeća da je EIB bio prvi izdavatelj zelenih obveznica i da je sada najveći izdavatelj zelenih obveznica u više valuta; podržava činjenicu da je EIB 2. travnja 2025. izdao svoju prvu obveznicu za klimatsku osviještenost usklađenu s Uredbom EU-a o standardu za zelene obveznice[1]; ističe ključnu ulogu EIB-a u razvoju tržišta zelenih obveznica i pružanju financijskih rješenja za održiva poduzeća; poziva Komisiju i Grupu EIB-a da zadrže vodeći položaj EU-a u pogledu zelenih i digitalnih obveznica;

28. podsjeća na predanost EIB-a poštovanju Konvencije o biološkoj raznolikosti i globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020., te podupire ulaganja EIB-a u zaštitu biološke raznolikosti i očuvanje prirodnih resursa; pozdravlja sporazum EIB-a i Europske agencije za okoliš o produbljivanju suradnje u području biološke raznolikosti i djelovanja u području klime; ističe da bi, kako bi se ostvarile dugoročne koristi od obnove, očuvanja i zaštite biološke raznolikosti i prirode, potencijalnim korisnicima trebalo staviti na raspolaganje

---

[1] Uredba (EU) 2023/2631 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. studenoga 2023. o europskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao okolišno održive i za obveznice povezane s održivošću (SL L, 2023/2631, 30.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

privlačne programe financiranja radi njihova dobrovoljnog sudjelovanja u takvim praksama;

Financiranje mira, sigurnosti i obrane

29. pozdravlja proaktivan pristup EIB-a u području sigurnosti i obrane; ističe činjenicu da su se ulaganja u taj sektor 2024. udvostručila i dosegla milijardu EUR, a da bi se prema planu EIB-a za 2025. trebala ponovno udvostručiti na rekordne dvije milijarde EUR; naglašava da se većim ulaganjima EIB-a u obrambeni sektor mogu potaknuti ulaganja komercijalnih banaka u taj sektor; napominje, međutim, da ti iznosi čine manje od 1,1 % ulaganja EIB-a za 2024. (88,8 milijardi EUR) i 2,2 % njegovih ciljeva financiranja za 2025. (95 milijardi EUR) te naglašava da oni mogu imati samo komplementarnu ulogu u pokrivanju očekivanih novih potreba za financiranjem u procijenjenom iznosu od 33,6 milijardi EUR do 48 milijardi EUR za poduzeća iz obrambenog sektora kako bi se zadovoljilo očekivano povećanje zahtjeva u okviru plana „ReArm Europe”; naglašava da je financiranje na europskoj razini ključno za zadovoljavanje znatnih potreba država članica za financiranjem; naglašava da svako buduće strukturno europsko financiranje obrane mora biti osmišljeno uz snažan nadzor i postavljanje jasnih uvjeta, oslanjajući se na iskustva stečena iz postojećih instrumenata;

30. podržava kontinuiranu i ojačanu ulogu EIB-a u jačanju sigurnosti Europe ciljanim ulaganjima u obrambenu i civilnu infrastrukturu te naglašava potrebu za usmjeravanjem strateških ulaganja u projekte kojima se ostvaruje europska dodana vrijednost i u tehnologije s dvojnom namjenom kojima se doprinosi i civilnim i obrambenim ciljevima, u skladu s općim ciljevima EU-a u pogledu poticanja inovacija i jačanja sigurnosti i otpornosti Unije; naglašava da učinkovite inovacije u području obrane ovise o bliskoj suradnji između akademske zajednice, istraživačkih institucija i privatne industrije te potiče EIB da djeluje kao katalizator u strukturiranju dugoročnih javno-privatnih partnerstava s pomoću ciljanih financijskih instrumenata;

31. pozdravlja plan EIB-a da revidira svoj operativni okvir, uspostavljanjem namjenskog transverzalnog cilja javne politike za poboljšanje mira i sigurnosti u Europi, uz ambicioznu dodjelu financijskih sredstava i kapitala[1]; stoga podržava odluku Upravnog vijeća EIB-a od 21. ožujka 2025. o integraciji EIB-ove strateške europske sigurnosne inicijative iz 2022. u trajni, međusektorski cilj javne politike kojim se dopunjuju postojeći ciljevi javne politike; naglašava, međutim, da sve aktivnosti u području obrane moraju podlijegati odgovarajućim financijskim parametrima, redovitoj

---

[1] Pismo predsjednice EIB-a Nadije Calviño čelnicima EU-a od 4. ožujka 2025.

procjeni rizika i transparentnom nadzoru te da moraju biti popraćene strogim postupcima upravljanja rizikom;

32. podržava zajedničku inicijativu Komisije i Grupe EIB-a da preko EIF-a, društva kćeri Grupe EIB, uspostave fond fondova pod nazivom „instrument vlasničkog kapitala u području obrane”, s proračunom od 175 milijuna EUR za razdoblje od 2024. do 2027., radi pružanja potpore privatnim ulaganjima u europska mala i srednja poduzeća koja razvijaju inovativne obrambene tehnologije dvojne namjene te kako bi se odgovorilo na potrebe poduzeća za financiranjem vlasničkim kapitalom u tehnološkoj i industrijskoj bazi EU-a u području obrane, koje se procjenjuju na iznos između 6,8 milijardi EUR i 20 milijardi EUR do 2030., kako bi se odgovorilo na povećanje očekivanih narudžbi u okviru plana ReArm Europe;

33. prepoznaje odluku Upravnog vijeća EIB-a od 21. ožujka 2025. u skladu s kojom se proširuju kriteriji prihvatljivosti Grupe EIB-a za ulaganja u sigurnost i obranu te se ograničavaju isključene aktivnosti, na temelju prijedloga koje su odobrili čelnici EU-a na sastanku Europskog vijeća 6. ožujka 2025., kao i odobrenje Akcijskog plana Grupe EIB-a za sigurnost i obranu iz svibnja 2024., čiji je cilj jačanje potpore sigurnosnoj i obrambenoj industriji EU-a; napominje da u okviru tog plana Grupa EIB-a osigurava financiranje malih i srednjih poduzeća i inovativnih *start-up* poduzeća koja posluju u sigurnosnom i obrambenom sektoru u skladu s načelom „dvojne namjene”, pri čemu se zadržava zahtjev za „uvjerljivu civilnu namjenu” te se ukida ispitivanje prihoda;

34. prima na znanje odluku Upravnog vijeća EIB-a od 21. ožujka 2025. u skladu s kojom neće postojati fiksna gornja granica za ulaganja u sigurnost i obranu, pri čemu će se iznosi financiranja utvrditi svake godine u operativnom planu Grupe EIB-a; traži od EIB-a da razjasni moguće posljedice te odluke na druga područja politika i cjelokupno poslovanje EIB-a;

35. predlaže da EIB kontinuirano razmatra i ocjenjuje svoju ulogu i opseg prihvatljivih ulaganja u doprinošenju miru i sigurnosti u Europi, kako je navedeno u Bijeloj knjizi Komisije o budućnosti europske obrane, s obzirom na hitnu potrebu za jačanjem europskog obrambenog sektora i osiguravanjem dugoročne sigurnosti i strateške autonomije; upozorava da se pri svakoj prilagodbi kriterija prihvatljivosti ili financiranja Grupe EIB-a radi usklađivanja s novim prioritetima mora očuvati financijski položaj Grupe i osigurati učinkovito financiranje drugih strateških prioriteta EU-a;

36. poziva države članice da izmijene EIB-ov popis isključenja kako bi se omogućilo financiranje oružja i streljiva izvan okvira isključivo tehnologija dvojne namjene, čime bi se doprinijelo razvoju europske obrambene industrije;

Prevladavanje izazova u području socijalne infrastrukture,

kohezijske politike i stanovanja

37. pozdravlja ključne strateške prioritete EIB-a za jačanje europske socijalne infrastrukture i modernu kohezijsku politiku za uključiv i održiv rast diljem Europe; cijeni činjenicu da se EIB u svojem orijentacijskom dokumentu o koheziji za razdoblje 2021 – 2027. obvezao namijeniti najmanje 40 % svojeg ukupnog financiranja u EU-u od 2022. do 2024. za projekte u kohezijskim regijama te da je 2024. takvo financiranje činilo 48 % ukupnog kreditiranja EU-a; poziva EIB da nastavi podupirati razvoj infrastrukture, uključujući ulaganja u željeznice, zdravstvenu skrb i socijalnu infrastrukturu, koja su ključna za socijalnu i ekonomsku koheziju, otpornost i uključiv rast; ističe da u kontekstu geopolitičkih i gospodarskih nesigurnosti EIB može pružiti dugoročna rješenja za ublažavanje krize troškova života;

38. ističe ključnu ulogu razvoja vještina u poticanju dugoročnog održivog rasta, zapošljavanja i konkurentnosti u EU-u; ističe da inicijative za financiranje usmjerene na jačanje ljudskog kapitala, osim što potiču inovacije i produktivnost te zadovoljavaju potrebe tržišta rada, jačaju socijalnu koheziju i gospodarsku otpornost; poziva EIB da poveća ulaganja u obrazovanje, osposobljavanje, usavršavanje i prekvalifikaciju te zdravstvo, u bliskoj koordinaciji i suradnji s inicijativama država članica u tim područjima, kako bi se dopunio i povećao njihov učinak;

39. pozdravlja predanost EIB-a prevladavanju izazova dvostrukog nefunkcioniranja tržišta u stambenom sektoru, među ostalim nedostatka priuštivog i energetski učinkovitog stanovanja, kao i nefunkcioniranja tržišta u pogledu povećanja energetske učinkovitosti postojećeg stambenog fonda; prima na znanje razlike i u politikama i u razmjerima navedenih primjera nefunkcioniranja tržišta među državama članicama;

40. podržava EIB-ov „Akcijski plan za priuštivo i održivo stanovanje” s planiranim ulaganjima u iznosu od 10 milijardi EUR tijekom sljedeće dvije godine; skreće pozornost na ishod analize Grupe EIB-a i njezina sastanka s dionicima, tijekom kojeg je istaknut procijenjeni investicijski jaz između javnih i privatnih ulaganja od 300 milijardi EUR do 400 milijardi EUR godišnje potreban za izgradnju 1,5 milijuna novih stambenih jedinica i obnovu 5 milijuna dodatnih jedinica godišnje; potiče EIB da mobilizira još više sredstava za projekte priuštivog stanovanja u državama članicama; poziva EIB da se usredotoči na održivi urbani razvoj tako da osigura da se stambene i infrastrukturne potrebe EU-a zadovolje kako bi Europa bila snažnija, održiva, povezanija i prosperitetnija, uključujući ulaganja u oporavak postojeće infrastrukture, s naglaskom na potpori projektima urbane obnove i projektima za prenamjenu starih ili napuštenih zgrada u moderne socijalne stanove;

41. traži od EIB-a da uzme u obzir diferencirano opterećenje troškova stanovanja za različite dohodovne skupine i obiteljske strukture, posebno s obzirom na to da su neke skupine s niskim prihodima izložene riziku od marginalizacije; potiče EIB da surađuje s drugim europskim javnim investicijskim bankama, lokalnim javnim financijskim institucijama, lokalnim vlastima te poduzećima za zadružno i socijalno stanovanje kako bi se financirala stambena rješenja za ranjive skupine i skupine s niskim dohotkom; podržava namjeru EIB-a da se više usredotoči na istraživanje i inovacije u području stanovanja;

42. poziva EIB da poveća financijsku potporu uvođenjem standardiziranih gotovih financijskih proizvoda u području energetske obnove i obnove zgrada; ističe činjenicu da je EIB-ov model „iniciraj i distribuiraj”, kojim se usmjerava štednja institucijskih ulagača, inovativan model koji bi mogao doprinijeti integraciji tržišta kapitala EU-a;

43. podržava namjeru EIB-a da proširi financijsku i savjetodavnu potporu za priuštivo stanovanje, posebno za mlađe generacije; potiče blisku sinergiju i razmjenu s Komisijom, općinama i lokalnim vlastima, zadružnim pružateljima usluga stanovanja, stambenim udrugama i građevinskim sektorom kroz razmjenu najbolje prakse i promicanje paneuropske suradnje; poziva EIB da podrži projekte kojima se osigurava priuštivost obnovljive energije, stanovanja i javnih usluga, inicijative pod vodstvom zajednice, kao i male projekte koji su posebno usmjereni na borbu protiv energetskog siromaštva;

44. podržava to što je Grupa EIB-a među svoje ključne prioritete uvrstila poljoprivredu i biogospodarstvo; naglašava da je poljoprivreda ključni pokretač rasta i razvoja u ruralnim područjima te da jačanje potpore i poticanje inovacija za taj ključni sektor ima važnu ulogu u jamčenju sigurnosti opskrbe hranom; ističe financijske izazove s kojima se suočavaju poljoprivrednici, osobito mladi, te napominje da su poljoprivrednici i poduzeća u predmetnom sektoru manje uspješni prilikom podnošenja zahtjeva za financiranje; poziva Grupu EIB-a da poveća svoje sudjelovanje u poljoprivrednom sektoru poboljšanjem pristupa financiranju;

45. poziva EIB da više promiče zapošljavanje mladih, posebno podupiranjem projekata i programa kojima se potiče poduzetništvo mladih, pristup zapošljavanju, strukovno osposobljavanje i inovacije, kako bi se doprinijelo pravednijem i uključivijem teritorijalnom razvoju te kako bi se ograničio odljev mozgova, posebno u otočnim regijama EU-a i područjima u gospodarski nepovoljnom položaju;

Promicanje digitalne transformacije i novih tehnologija

46. poziva EIB da ojača financiranje otvorene strateške autonomije EU-a u digitalnom području i da promiče istraživanje, podupire razvoj europske digitalne infrastrukture te nove i disruptivne tehnologije

kao što su umjetna inteligencija i kvantno računalstvo te omogući rast digitalnih *start-up* poduzeća; naglašava važnost premošćivanja digitalnog jaza unutar EU-a i na globalnoj razini kako bi se osigurao uključiv pristup digitalnoj infrastrukturi i uslugama; ističe važnost usklađivanja digitalnih ulaganja EIB-a sa strateškim prioritetima EU-a kao što su ciljevi digitalnog desetljeća, uključujući povezivost, digitalne vještine i digitalnu transformaciju poduzeća;

47. podržava EIF-ovo proširenje Inicijative za europske tehnološke predvodnike kako bi se privukao privatni kapital za rast inovativnih *start-up* poduzeća u uspješne globalne predvodnike, čime bi se osiguralo da poduzeća i tehnologije s poslovnim nastanom u Europi ostanu u EU-u u kasnoj fazi rasta; ističe da treba ubrzati uvođenje postojeće Inicijative za europske tehnološke predvodnike kako bi držala korak s inovacijama i novoosnovanim poduzećima; nadalje, traži da se uspjeh Inicijative za europske tehnološke predvodnike temelji na razvoju drugih sličnih inicijativa kako bi se nastavilo podupirati digitalnu tranziciju i druge strateške sektore te potiče EIF da istraži stvaranje druge generacije te inicijative i mogućnost ulaganja u fondove fondova;

48. ističe da bi institucionalni ulagači u Europi mogli imati veću ulogu u podupiranju poduzetničkog kapitala, posebno za rastuća poduzeća; stoga potiče Grupu EIB-a da osnuje europski tehnološki forum koji će okupiti ekosustav poduzetničkog kapitala kako bi se uključili institucionalni ulagači u skladu s modelom inicijative Tibi[1]; poziva EIB da ponudi prilike takvim ulagačima da izgrade svoje stručno znanje i da se odluče za programe zajedničkog ulaganja između EIF-a i institucionalnih ulagača, pod transparentnim i unaprijed dogovorenim uvjetima;

49. ističe činjenicu da je cilj plana za čistu industriju razviti program TechEU s EIB-om; naglašava da je važno osigurati da taj fond ima poseban cilj dodjele za rastuća i*start-up* poduzeća;

50. poziva EIB da podupre jačanje kapaciteta u području kibernetičke sigurnosti u EU-u kako bi Europa postala otpornija uz istodobno jačanje postojeće suradnje među državama članicama i kako bi se zaštitili kritični subjekti i ključne usluge;

51. ističe činjenicu da je sigurnost opskrbe kritičnim sirovinama ključna za zelenu i za digitalnu tranziciju, obrambeni sektor te za industrijsku bazu EU-a općenito; podsjeća na ulogu EIB-a u europskom savezu za sirovine i na cilj Unije da postigne veću autonomiju u pogledu opskrbe kritičnim sirovinama; ističe važnost

---

[1] Tibi, P. „Financiranje četvrte industrijske revolucije – rješavanje financijske blokade za tehnološka poduzeća” („Financing the Fourth Industrial Revolution – Solving the financing grid-lock for technology companies”), francusko Ministarstvo gospodarstva i financija, srpanj 2019.

pristupa kritičnim sirovinama koji se temelji na kružnom gospodarstvu, kako bi se smanjila ovisnost EU-a o trećim zemljama i povećala njegova strateška autonomija; stoga poziva EIB da više ulaže u sektor kritičnih sirovina kako bi se povećala otpornost u pogledu sirovina s posebnim naglaskom na recikliranje sekundarnih sirovina;

52. poziva EIB da podrži tehnološku transformaciju europskih poduzeća, kao i razvoj digitalnih vještina među zaposlenicima i poduzetnicima;

EIB-ovo susjedstvo i strategija Global Gateway

53. pozdravlja ključnu potporu EIB-a Ukrajini s obzirom na opću, neopravdanu i nezakonitu rusku ratnu agresiju; traži povećanje proračunskih jamstava EU-a kako bi se EIB-u omogućilo da nastavi provoditi i jačati poslovanje javnog i privatnog sektora u Ukrajini te na taj način podupirati neposredne gospodarske izazove Ukrajine, ali i planirati srednjoročnu i dugoročnu obnovu zemlje;

54. naglašava da je za smanjenje ovisnosti o trećim zemljama, ključno uvesti otpornu infrastrukturu pod kontrolom Europe, među ostalim u području satelitskih komunikacija, energije i logistike;

55. ističe važnu ulogu EIB-a u pružanju potpore državama članicama i trećim zemljama, posebno zemljama kandidatkinjama, u pristupu tržištima rizičnog kapitala, čime se proširuju mogućnosti ulaganja;

56. naglašava da je strategija Global Gateway, kao dio paketa instrumenata EU-a za vanjsko djelovanje, ključna za globalni položaj Europe i da joj je cilj promicanje multilateralnog sustava utemeljenog na pravilima, održivog razvoja, demokracije, ljudskih prava, rodne ravnopravnosti i vladavine prava; u tom pogledu podržava ulogu EIB-a kao vodeće razvojne banke EU-a; podsjeća na ključnu važnost predvidljivih jamstava iz proračuna EU-a kako bi se EIB-u omogućilo da nastavi poslovati izvan EU-a;

57. traži veću transparentnost i prakse objavljivanja u skladu s drugim multinacionalnim razvojnim bankama, kao i na uspostavu neovisnog mehanizma za podnošenje pritužbi kojim se pritužbe mogu učinkovito obraditi i ispraviti; naglašava potrebu za učinkovitim mehanizmima kojima bi se osigurali sudjelovanje zajednica na koje utječu projekti koje financira EIB i odgovornost prema njima kako bi se osiguralo da projekti u okviru strategije Global Gateway odgovaraju lokalnim potrebama, da su rodno osjetljivi i da daju smislene razvojne rezultate; naglašava važnost sudjelovanja javnosti, posebno u postupcima planiranja, ocjenjivanja i praćenja kritičnih sirovina koje provodi EIB, uključujući slobodan prethodni informirani pristanak autohtonih zajednica, kako je predviđeno Deklaracijom UN-a o pravima autohtonih naroda;

58. ponovno poziva EIB Global da usmjeri operacije mješovitog financiranja na područja u kojima se njima može ostvariti dodana vrijednost za lokalno gospodarstvo, pri čemu treba izbjeći istiskivanje privatnog kapitala i zajamčiti da se mješovito financiranje ne koristi za osnovne javne usluge, posebice zdravstvo, obrazovanje i socijalnu zaštitu; podsjeća da bi ciljevi razvojne politike EU-a, a posebno cilj poboljšanja priuštivog pristupa zdravstvenoj skrbi, trebali usmjeravati ulaganja EIB-a u tom području kako bi se osigurali bolji zdravstveni ishodi za sve, a posebno za žene;

59. očekuje da će se globalnim aktivnostima EIB-a također brzo odgovoriti na promjenjive okolnosti i hitne potrebe; ističe manjak financiranja razvojne pomoći koji je posljedica zamrzavanja pomoći SAD-a i smanjenja financiranja za globalni jug; traži pokretanje konkretnih inicijativa za sprečavanje humanitarnih ili zdravstvenih kriza, potporu panafričkoj trgovini, infrastrukturi i regionalnoj integraciji te jačanje veza s Europom; podržava namjeru da se u okviru instrumenta EIB Global povećaju rizičnije operacije, što je omogućeno mandatom Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa;

60. izražava zabrinutost zbog informacija da neke projekte izvan EU-a koje financira EU, među ostalim u okviru strategije Global Gateway, provode kineska poduzeća koja ponekad dobivaju više ugovora koje financira EIB nego poduzeća iz EU-a; apelira na Komisiju da osigura jednake uvjete surađujući s EIB-om kako bi se potaknulo sudjelovanje europskih poduzeća; preporučuje prakse javne nabave kojima se prednost daje najboljem omjeru cijene i kvalitete, a ne najnižoj cijeni, čime se promiče pošteno tržišno natjecanje i usklađuje s vrijednostima EU-a;

61. podržava napore EIB-a, zajedno s devet drugih multilateralnih razvojnih banaka, da ojača njihovu suradnju u promicanju napretka u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja; poziva EIB da i dalje surađuje s drugim bilateralnim i multilateralnim institucijama na razvoju i primjeni zajedničkih metodologija za analizu razvojnog učinka s ciljem osiguravanja dugoročnih pozitivnih učinaka i dodane vrijednosti;

62. podržava najavu EIB-a da će pojačati potporu sektorima kao što su vodoopskrba, mala poduzeća, obnovljiva energija i energetska učinkovitost te da će dodatno ojačati partnerstva u Europi i svijetu kako bi se ostvario najveći mogući učinak na terenu;

Upravljanje: odgovornost i transparentnost

63. naglašava da bi zbog svoje rastuće uloge EIB trebao imati veću demokratsku odgovornost i transparentnost, što uključuje pravodobno objavljivanje dokumenata povezanih s projektima; ponovno poziva na međuinstitucijski sporazum između Parlamenta i EIB-a kako bi se formalizirala i poboljšala postojeća suradnja, među

ostalim redovitim strukturiranim dijalogom, poboljšanim pristupom Parlamenta dokumentima i podacima EIB-a te mogućnošću da Parlament EIB-u podnese pitanja za pisani odgovor, kao što je to već slučaj s Europskom središnjom bankom; u tom kontekstu traži od EIB-a da Parlamentu pruži jasan i pojednostavnjen pregled iznosa sredstava koji iz proračuna EU-a ulazi u njegovu bilancu, izvanbilančne stavke te račun dobiti i gubitka;

64. ističe da je važno da EIB osigura potpunu transparentnost i sljedivost financiranih projekata, uključujući detaljnije informacije, kako bi se omogućio odgovarajući nadzor svim relevantnim dionicima, među ostalim organizacijama civilnog društva, a ne samo nadležnim ministarstvima; podsjeća da svi primatelji sredstava EU-a imaju opću obvezu istaknuti podrijetlo tih sredstava i osigurati vidljivost svih sredstava koja su primili od EU-a; poziva Grupu EIB-a da osigura da krajnji primatelji ispunjavaju kriterije vidljivosti financijske potpore EU-a;

65. poziva EIB da potakne sudjelovanje europskih poduzeća u postupcima nabave koji su pokrenuti za projekte koje financira EIB; potiče EIB da savjetuje zajmoprimce da daju prednost prihvatljivosti europskih poduzeća radi jačanja europske konkurentnosti;

66. naglašava da je važno da Grupa EIB-a zadrži najviše standarde u sprečavanju svih oblika prijevare, utaje poreza, izbjegavanja plaćanja poreza, pranja novca i financiranja terorizma; napominje da je zaštita integriteta financiranja Grupe EIB-a ključna za jamčenje povjerenja javnosti i učinkovite upotrebe resursa; prima na znanje istrage koje je proveo Europski ombudsman i istrage koje provode Ured europskog javnog tužitelja i Europski ured za borbu protiv prijevara te očekuje potpunu jasnoću i odgovarajuće daljnje postupanje, uključujući sve potrebne posljedice;

67. ponovno traži od EIB-a da razmotri usklađivanje podjele rada unutar Upravljačkog odbora s preporukama institucija EU-a kako bi se doprinijelo ublažavanju mogućih sukoba interesa;

68. podržava Okvir za priznavanje sindikata u Europskoj investicijskoj banci iz 2024.;

69. podržava EIB-ova načela raznolikosti, pravednosti i uključivosti, među ostalim cilj da do kraja 2026. žene budu na najmanje 40 % rukovodećih položaja; traži da zastupljenost državljanstava EU-a među osobljem bude zemljopisno uravnotežena;

70. ističe da treba ojačati politike EIB-a u području ljudskih prava, uključujući uspostavu jasnog i učinkovitog okvira i strategije dužne pažnje u pogledu ljudskih prava; naglašava da bi procjene učinka na okoliš i društvo trebali provoditi neovisni stručnjaci te da bi trebalo uvesti neovisne mehanizme provjere kako bi se nadziralo samopraćenje i samoizvješćivanje koje provode klijenti EIB-a;

°

° °

71. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i Europskoj investicijskoj banci.